

Riktlinjer för skolskjuts och andra elevresor

**Dessa riktlinjer gäller för förskoleklass, grundskola,
anpassad grundskola, gymnasieskola och
anpassad gymnasieskola**

Dokumenttyp: Riktlinjer

Antaget av: Bildningsnämnden 2022-04-20 § 37, Barn- och
ungdomsnämnden 2022-04-21 § 52

Senast reviderad: Bildningsnämnden 2023-02-15 samt Barn- och
ungdomsnämnden 2023-02-16

Giltighetstid: Från läsåret 23/24

Diarienummer: BIN 2022-673, BOU 2022-990

Dokumentansvarig: Utbildningsdirektör

Adresserat till: Bildningsnämnden och Barn- och ungdomsnämnden

Tidpunkt för aktualitetsprövning: Bildningsnämnden 2023-02-15, Barn- och ungdomsnämnden 2023-02-16

Relaterade styrdokument: Skollagen (2010:800), Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110), Förordning (1970:340) om skolskjutsning, Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (1988:17).

Sökord: Skolskjuts, Elevresor, Skola

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Styrdokument	5
1.2	Definitioner	5
2	Skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola	6
2.1	Rätt till skolskjuts	6
2.1.1	Skolskjuts med anledning av färdvägens längd	7
2.1.1.1	Avståndsmätning	7
2.1.1.2	Elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola	7
2.1.1.3	Skolskjutsens körväg	7
2.1.2	Skolskjuts med anledning av trafikförhållanden	8
2.1.2.1	Trafiksäkerhetsbedömning – allmänt.....	8
2.1.2.2	Trafiksäkerhetsbedömning – vinterskjuts	8
2.1.2.3	Enskild väg	8
2.1.3	Skolskjuts med anledning av elevens funktionsnedsättning	8
2.1.3.1	Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på olycksfall	8
2.1.3.2	Olycksfall	9
2.1.4	Annan särskild omständighet	9
2.1.5	Rätt till skolskjuts vid val av annan skola	9
2.2	Övriga regler för skolskjuts	10
2.2.1	Former för skolskjuts	10
2.2.2	Beslut om skolskjuts i förskoleklass och grundskola	10
2.2.3	Beslut om skolskjuts i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola	10
2.2.4	Byte av skola eller folkbokföringsadress	10
2.2.5	Samordning av skolskjuts	11
2.2.6	Ledsagare och ensamåkning i skolskjuts i bil	11
2.2.7	Väntetid	11
2.2.8	Växelvis boende	12
2.2.9	Korttidsboende, hem för vård eller boende (HVB), familjehem samt stöd-/kontaktfamilj	12
2.2.10	Skolskjuts mellan kommuner	12
2.2.11	Extra studietid	12
2.2.12	Skolskjuts till och från fritidshem	13
2.2.12.1	Elever i förskoleklass och grundskola	13
2.2.12.2	Elever i förskoleklass och grundskola som har korttidstillsyn	13

2.2.12.3	Skolskjuts till och från fritidshem för elever i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola.....	13
2.2.13	Självskjuts	13
2.2.13.1	Ersättning självskjuts vid sammanboende vårdnadshavare.....	14
2.2.13.2	Ersättning självskjuts vid växelvis boende.....	14
2.2.14	Föräldraansvar	14
2.2.15	Indragning av skolskjuts	14
2.2.16	Skolskjuts för elever vid kommunens resursskolor och kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper	15
2.2.17	Avbokning av skolskjuts i bil	15
2.2.18	Utförarens digitala planeringssystem	15
2.2.19	Kompisåkning vid upphandlad skolskjuts	15
2.2.20	Elevens ansvar under resa	15
2.2.21	Förlorat busskort	16
2.2.22	Möjlighet att ta med utrustning (exempelvis pulka eller skidor)	16
2.2.23	I mån av plats	16
2.2.24	Övriga resenärer	16
3	Elevresa för elever i förskoleklass och grundskola	16
3.1	Rätt till elevresa för elever med vald skola	16
3.1.1	Avståndsmätning	17
3.2	Övriga regler för elevresa	17
3.2.1	Former för elevresa	17
3.2.2	Beslut om elevresa	17
3.2.3	Växelvis boende	17
3.2.4	Självskjuts	17
3.2.4.1	Ersättning självskjuts vid sammanboende vårdnadshavare.....	18
3.2.4.2	Ersättning självskjuts vid växelvis boende.....	18
3.2.5	Elevresa mellan kommuner	18
4	Elevresa för elever i gymnasieskola	18
4.1	Rätt till elevresa för gymnasieelever	18
4.2	Avståndsmätning	19
4.3	Övriga regler för elevresa för gymnasieelever	19
4.3.1	Former för elevresor för gymnasieelever	19
4.3.2	Omprövning av beslut	19
4.3.3	Ersättning självskjuts	19
4.3.4	Elevresa mellan kommuner	19
4.3.5	Kontanterättning	20
4.3.6	Olycksfall	20
4.3.7	Förlorat busskort	20
5	Lagar, förordningar och föreskrifter	20
6	Uppföljning	21

1 Inledning

1.1 Styrdokument

Bestämmelser om vem som ska beviljas skolskjuts finns i skollagen (2010:800) och Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110). Bestämmelser om hur skjutsen ska utföras finns i förordning (1970:340) om skolskjutsning samt i Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (1988:17).

Kommunens riktlinjer är tillämpningsföreskrifter till gällande författningsbestämmelser om skolskjuts. I händelse av att riktlinjerna skiljer sig från rättspraxis som tillkommit efter fastställandet av riktlinjerna ska riktlinjerna inte tillämpas i den delen.

1.2 Definitioner

Med **skolskjuts** avses transporter som anordnas av kommunen enligt skollagen, skolskjutsförordningen och kommunala beslut för elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Skolskjuts anordnas mellan skolskjutshållplatsen och skolan, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Med **elevresa** avses kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik som inte är att jämställa med skolskjuts enligt skollagen och skolskjutsförordningen.

Med **skolskjutsskola** menas för elever i förskoleklass och grundskola den geografiskt närmaste kommunala skola med aktuell årskurs sett från elevens folkbokföringsadress. Mätningen av geografiskt närmsta skola sker i Kommunlantmäteriets avståndsmatrix. Om en elev inte kan ges plats på sin skolskjutsskola och vårdnadshavarna inte gjort något ytterligare val, kommer den skolan där eleven placeras räknas som skolskjutsskola.

För elever i anpassad grundskola (tidigare grundsärskola) och anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola) avser skolskjutsskola den skola som kommunen väljer åt eleven.

Med **vald skola** avses en skola som inte är skolskjutsskola samt en fristående skola där eleven placerats utifrån att vårdnadshavare önskat det i sitt skolval, det vill säga ett val av skola där kommunen annars inte placerat eleven. Elever med vald skola kan utifrån avstånd ha rätt till elevresa.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **skolväg** avses den kortaste farbara kombinerade gång-, cykel- och/eller bilvägar, som eleven kan gå längs med, från bostaden till skolan.

Med **hemmet** avses den bostadsfastighet där eleven är folkbokförd eller vid växelvis boende där respektive vårdnadshavare är folkbokförd. Med hemmet jämföras hem för vård eller boende (HVB), korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj om boendet är varaktigt och resa till och från skolan inte tillgodoses på annat sätt.

Med **skolskjutshållplats** avses den på- och avstigningsplats som bestämts av kommunen.

Med **växelvis boende** avses att en elev bor på två adresser. De båda adresserna ska vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadresser varav den ena även är elevens folkbokföringsadress. Växelvis boende innebär att eleven bor ungefär lika mycket hos vardera vårdnadshavare i ett regelbundet mönster. Vårdnadshavare som begär skolskjuts vid växelvis boende ska kunna visa hur boendet är upplagt t.ex. genom att lämna in ett fast schema, ett avtal eller en dom som visar att det är fråga om ett varaktigt och fast arrangemang.

Med **vårdnadshavare 2** avses den vårdnadshavare som eleven inte är folkbokförd hos.

Med **skolanknutet fritidshem** menas att verksamheten drivs av den skola eleven är inskriven vid.

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **särskild skolskjuts** menas extra skolskjuts utöver ordinarie skolskjuts som i sällsynta fall kan beviljas elever i förskoleklass och grundskola med långa väntetider mellan skoldagens slut och ordinarie skolskjuts.

2 Skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

2.1 Rätt till skolskjuts

En elev i förskoleklass, grundskolan eller anpassad grundskola ska beviljas skolskjuts om kraven i punkterna A, B och C samt minst ett behov i punkt D är uppfyllda.

En elev i anpassad gymnasieskola ska beviljas skolskjuts om kraven i punkterna A och B samt minst ett behov i punkt D är uppfyllda.

A. Eleven är folkbokförd i Linköpings kommun.

B. Eleven går i förskoleklass, grundskolan, anpassad grundskolan eller anpassad gymnasieskola.

C. Eleven går i den skola där kommunen skulle placera eleven, den så kallade skolskjutsskolan.

D. Eleven behöver skolskjuts med hänsyn till ett eller flera av följande skäl:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Elevens funktionsnedsättning

2.1.1 Skolskjuts med anledning av färdvägens längd

Skolskjuts anordnas mellan hemmet och skolan för elever i:

- förskoleklass om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 1 – 3 om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 4 – 6 om skolvägen överstiger 3 km
- årskurserna 7 – 9 om skolvägen överstiger 4 km
- anpassad gymnasieskola om skolvägen överstiger 6 km

Elever som åker skolskjuts kan ha upp till 2 km till hållplats. Om eleven har mer än 2 km till hållplats görs en trafikbedömning. Se avsnitt 2.1.2.

2.1.1.1 Avståndsmätning

På kommunens webbplats kan vårdnadshavare göra en avståndsmätning från hemmet till skolan.

Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan hemmet och adresspunkten till skolans huvudbyggnad. Mätning görs till och från adresspunkt och dessa adresspunkter är alltid placerade i markplan oavsett vilket våningsplan adressen finns på.

2.1.1.2 Elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

För elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola görs en individuell bedömning av elevens behov av skolskjuts och färdvägens längd. Eleven kan ges rätt till skolskjuts utifrån andra grunder, även om avståndet till skolan understiger ovan angivna avstånd.

2.1.1.3 Skolskjutsens körväg

Den upphandlade skolskjutsen ska planeras utifrån elevernas skolskjutshållplatser och uppnå en så god miljömässig och social hållbarhet som möjligt. Skolskjutsen ska inte göra avvikelser från den rakaste färdvägen om det inte motiveras av gällande skolskjutsregler. När planerade avvikelser vid t ex vägarbeten görs, ska dessa hållas så korta som är praktiskt möjligt för att inte körtiderna för andra elever ska förlängas mer än nödvändigt. Eventuella planerade avvikelser bör beslutas för högst ett år i taget så att förändrade omständigheter kontinuerligt tas med i bedömningen.

2.1.2 Skolskjuts med anledning av trafikförhållanden

2.1.2.1 Trafiksäkerhetsbedömning – allmänt

Vid bedömningen av om en elev har rätt till skolskjuts på grund av trafikförhållanden genomförs en trafiksäkerhetsbedömning. Bedömningen görs av sakkunnig skolskjuts med stöd av trafikingenjör.

Trafiksäkerhetsbedömningar omprövas om omständigheterna så kräver. Kommunen kan på grund av bristande trafiksäkerhet för den enskilda eleven besluta om undantag från avståndskravet (punkt 2.1.1). Kyla, blåst, snö och/eller mörk skog ligger inte till grund för trafiksäkerhetsbedömningen vid beviljandet av skolskjuts.

2.1.2.2 Trafiksäkerhetsbedömning – vinterskjuts

En elev kan ges rätt till skolskjuts under vintern om trafiksäkerheten försämras avsevärt, t.ex. genom att vägbredden minskar på grund av oplogade vägrenar eller att sikten för fordon på en krokig eller backig väg sätts ned på grund av mörker. Endast kyla, blåst, snö eller mörk skog ligger inte till grund för trafiksäkerhetsbedömningen vid beviljandet av vinterskjuts.

Tiden för vinterskjuts är 1 november till och med 31 mars, men kan också bedömas med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet.

2.1.2.3 Enskild väg

Skolskjuts trafikerar enskild väg endast om denna är av godtagbar kvalitet, så att normal hastighet och därmed rimliga körtider kan hållas utan att risk för skador på skolskjutsfordon uppstår.

Om vägunderhållet väsentligen eftersatts ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavarna. De åberopade bristerna ska skriftligen dokumenteras. Inställd transport återupptas inte innan bristerna, genom förnyad besiktning som samordnas av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, konstaterats avhjälpta.

2.1.3 Skolskjuts med anledning av elevens funktionsnedsättning

2.1.3.1 Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på olycksfall

Om en elev, av medicinska eller psykiska skäl, har behov av skolskjuts ska behovet styrkas av läkare eller psykolog. Läkarintyget ska vid första beslutet om skolskjuts vara högst 6 månader gammalt och beskriva och förklara vad eleven klarar respektive inte klarar av när det gäller förmågan att gå, cykla alternativt åka buss till och från skolan.

Vid omprövning av beslut inför nytt läsår kan vårdnadshavaren uppmanas inkomma med nytt läkarintyg.

Förutsättningarna för hur resan kan genomföras kan utvärderas under vårterminen genom att testa annat utförande i dialog med skolan och vårdnadshavare.

Skolskjuts kan även ges under en begränsad period om eleven kan visa på behov av skolskjuts på grund av medicinska skäl som inte kan hänföras till olycksfall.

2.1.3.2 Olycksfall

Kommunen svarar inte för skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar, oplanerade operationer och dylikt. Kommunens försäkring av elever i förskola, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola täcker kostnader för resor mellan bostaden och skolan i de fall eleven har ett sådant behov på grund av en tillfällig funktionsnedsättning som är en följd av olycksfallet.

2.1.4 Annan särskild omständighet

Kommunen kan vid annan särskild omständighet besluta om rätt till skolskjuts. Annan särskild omständighet kan vara en kombination av orsaker som var för sig inte är tillräckligt skäl för rätt till skolskjuts.

2.1.5 Rätt till skolskjuts vid val av annan skola

Om en elev valt en annan förskoleklass eller grundskola än skolskjutsskola (se definition kap 1.2) är eleven berättigad till skolskjuts till den valda skolan om eleven uppfyller villkoren, under avsnitt 2.1, A, B samt minst ett behov i punkt D och det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Det betyder att eleven har rätt till skolskjuts till den valda skolan om det inte innebär merkostnader för kommunen jämfört med om eleven gått i den skola där eleven annars skulle ha placerats, skolskjutsskolan. Rätten till skolskjuts enligt denna punkt innebär inte en skyldighet för kommunen att lägga om busslinjer.

Elever med vald skola som inte har rätt till skolskjuts kan ha rätt till elevresa utifrån avstånd (se avsnitt 3 Elevresa för elever inom förskoleklass och grundskola).

Elever som går i fristående anpassade grundskolor kan, utifrån funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet, ha rätt till skolskjuts.

Om eleven trots att man valt flera andra skolor inför skolplacering ändå får plats på den skola som kommunen skulle ha valt får eleven skolskjuts.

2.2 Övriga regler för skolskjuts

2.2.1 Former för skolskjuts

Skolskjuts kan ske på olika sätt:

- upphandlad skolbuss
- busskort för linjetrafik
- skolskjuts i bil
- ersättning självskjuts

Vilken form som blir aktuell i det enskilda fallet avgörs vid en individuell bedömning.

2.2.2 Beslut om skolskjuts i förskoleklass och grundskola

För elever i förskoleklass och grundskola som uppfyller avståndskraven till skolan från sin folkbokföringsadress, fattas beslut av skolskjutshandläggare inför nytt läsår, vid inflytt eller efter byte av skola. I övriga fall fattas beslut efter ansökan från vårdnadshavare. Besluten delges vårdnadshavare genom kommunens verksamhetssystem för skolskjuts som nås via kommunens hemsida.

Omprövning av beslut görs under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, t.ex. ändrad folkbokföring eller byte av skola

2.2.3 Beslut om skolskjuts i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

För de elever inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som har varit beviljade skolskjuts och där inga förändringar rörande boende eller skolenhet skett, görs en avstämning inför varje nytt läsår om behoven av skolskjuts kvarstår. Avstämningen görs av sakkunnig skolskjuts i samråd med verksamheten. I de fall eleven byter skolenhet eller skolform, eller i de fall vårdnadshavarna anser sig ha större behov än vad verksamheten bedömt ska vårdnadshavarna göra en ny ansökan.

Förutsättningarna för hur resan kan genomföras kan utvärderas under vårterminen genom att testa annat utförande i dialog med skolan och vårdnadshavare.

Omprövning av beslut görs under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, t.ex. ändrad folkbokföring eller byte av skola. Vid omprövning av beslut inför nytt läsår kan vårdnadshavaren uppmanas inkomma med nytt läkarintyg.

2.2.4 Byte av skola eller folkbokföringsadress

Vid byte av skola eller folkbokföringsadress omprövas tidigare beslut om skolskjuts.

2.2.5 Samordning av skolskjuts

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från hemmet till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider. Kommunen samordnar skolskjutsverksamheten och anvisar elever till särskilda skolskjutshållplatser.

2.2.6 Ledsagare och ensamåkning i skolskjuts i bil

Om en elev har behov av att åka ensam i skolskjutsen för att kunna utnyttja sin rätt till skolskjuts, ska behovet styrkas av läkare eller psykolog. Ensamåkning beviljas endast i undantagsfall. Andra lösningar tas fram och prövas i samråd med skola och vårdnadshavare, exempelvis ledsagare på ordinarie skolskjuts eller förkortad resväg. Ensamåkning ska ses som ett sista alternativ. Beslut om ensamåkning i skolskjuts i bil är alltid tidsbegränsade. Besluten omprövas i dialog med verksamheten och om eleven byter skola ska ny ansökan och nytt intyg skickas in. Om verksamheten bedömer att ensamåkning inte längre krävs ska familjen ansöka på nytt med nytt läkarintyg.

Elever med ensamåkning kan inte garanteras komma i tid till skolan. Elevens resa kan läggas efter att alla andra har skjutsats.

2.2.7 Väntetid

Elevens ordinarie schema är utgångspunkt vid bedömningen. Skolskjutstiderna anpassas inte till varje elevs skoltider. Skolskjutsen anordnas i anslutning till skoldagens början och slut baserat på de start- och sluttider skolan lämnat in till skolskjutsorganisationen. Skolskjutsen tar inte hänsyn till eventuella håltimmar och inställda lektioner.

Väntetider som uppstår tillfälligt till exempel på grund av inställda lektioner eller liknande berättigar inte till särskild skolskjuts. Särskild skolskjuts kan i vissa fall beviljas i förskoleklass och grundskola om elev är berättigad till skolskjuts och om väntetiderna med den ordinarie skolskjutsen blir långa. Ambitionen är att en elev inte ska ha längre väntetid än en timme. Förseningar eller tillfälligt inställda turer med den ordinarie linjetrafiken berättigar inte till särskild skolskjuts. Skolan har ett tillsynsansvar för eleven fram tills dess att skolskjutsen avgår. Vid längre väntan är skolan ansvarig för att tillse att eleven kan vänta inomhus på en plats där eleven till exempel har möjlighet att göra sina läxor.

I bedömningen av skolskjuts med linjetrafik ska det kontrolleras att tidtabeller på ett acceptabelt sätt överensstämmer med elevens schemalagda skoltider. Om tidtabellen medger att linjetrafik endast kan användas i en färdriktning ska linjetrafik användas i den färdriktningen såvida det inte finns skäl för annan bedömning för att kunna uppfylla skollagens krav på skolskjuts.

2.2.8 Växelvis boende

Vårdnadshavare har rätt att ansöka om skolskjuts för sitt barn vid växelvis boende, enligt definitionen i avsnitt 1.2, om villkoren för skolskjuts i övrigt är uppfyllda.

Skolskjuts anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.

2.2.9 Korttidsboende, hem för vård eller boende (HVB), familjehem samt stöd-/kontaktfamilj

Elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som vistas i ett hem för vård eller boende som är beläget i en annan kommun har rätt till skolgång och skolskjuts i den kommun där eleven vistas.

Vid korttidsboende samt boende i HVB, familjehem eller hos stöd-/kontaktfamilj ska vårdnadshavare inkomma med underlag som styrker boendet. Beslut fattas efter individuell prövning. Om korttidsboende samt boende i HVB, familjehem eller hos stöd-/kontaktfamilj är beslutat enligt LVU ansvarar socialförvaltningen som gjort placeringen för elevens transport till och från skola.

2.2.10 Skolskjuts mellan kommuner

Elever som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl för att gå i en annan kommuns förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola har rätt till skolskjuts.

Om dessa elever behöver övernatta i den andra kommunen har de rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som gäller för elever som bor i den kommunen. Det är i dessa fall kommunen som anordnar utbildningen, inte hemkommunen, som ska se till att skolskjuts anordnas.

För elever som inte har särskilda skäl enligt skollagen anordnas skolskjuts till andra kommuners kommunala skolor endast i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter. Skolskjuts anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.

Elever i anpassad gymnasieskola i annan kommun kan även i andra fall ha rätt till skolskjuts om de med anledning av utbildningen behöver övernatta i den kommunen.

2.2.11 Extra studietid

Elever i grundskolans åk 4-9 har rätt till två timmars extra studietid per vecka. Elever som har rätt till skolskjuts har även rätt till skolskjuts efter den extra studietiden. Elever som åker upphandlad skolskjuts eller skolskjuts i bil måste anmäla deltagande i extra studietid till skolan för att skolskjutsen ska kunna

planeras. Handläggningstiden vid anmälan eller ändringar av skolskjuts är upp till 15 arbetsdagar.

2.2.12 Skolskjuts till och från fritidshem

2.2.12.1 Elever i förskoleklass och grundskola

Elever i förskoleklass och grundskola har inte rätt till skolskjuts mellan hemmet och fritidshemmet.

2.2.12.2 Elever i förskoleklass och grundskola som har korttidstillsyn

En elev i förskoleklass eller grundskola som har beviljats korttidstillsyn utifrån LSS har rätt till kostnadsfri skolskjuts från skolan till hemmet eller till korttidsvistelsen (korttidshem, fritidshem, stödfamilj). För att beviljas en sådan resa ska beslutet om korttidstillsyn styrkas.

2.2.12.3 Skolskjuts till och från fritidshem för elever i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola

Elever i anpassad grund- eller gymnasieskola i fritidshem eller med korttidstillsyn med fasta scheman har rätt att åka skolskjuts i bil från skolan till fritidshemmet eller korttidstillsynen om fritidshemmet är på en annan skola än den där eleven är placerad. Beslut om att placera en elev vid ett fritidshem på annan skola fattas av avdelningschefen för respektive skolform och sker endast undantagsvis. Under skollov erbjuds inte dessa resor.

2.2.13 Självskjuts

Kommunen kan tillgodose elevens behov av skolskjuts genom att betala självskjutsersättning. Om så sker är det vårdnadshavaren som ansvarar för eleven under resan samt ansvarar för att eleven kommer till skolan i rätt tid.

Om eleven har mindre än 2 km till närmsta hållplats som trafikeras av upphandlad skolskjuts som går till elevens skola beviljas inte ersättning självskjuts.

Elever som har rätt till skolskjuts i bil och är berättigade till färdtjänst kan inte få ersättning självskjuts.

Ersättning självskjuts utbetalas en gång per termin till det bankkonto som vårdnadshavaren uppgivit på ansökan, eller genom utbetalningsavi om det saknas kontonummer. Vårdnadshavarna ska ansöka digitalt, via kommunens hemsida, om ersättning självskjuts inför varje läsår.

Ersättningsnivåer kan vid behov komma att justeras av kommunen. Ersättning betalas inte ut retroaktivt för ett avslutat läsår eller avslutad termin.

Tillsynsansvaret för eleven tas över av skolan från och med den tidpunkt då elevens skoldag börjar och gäller till skoldagens slut.

2.2.13.1 Ersättning självskjuts vid sammanboende vårdnadshavare

För elev som skulle kunna nyttja Östgötatrafikens biljett för stadszon för att ta sig mellan hemmet och skola motsvarar ersättningen en sådan 365-dagarsbiljett.

För elev som behöver resa utanför stadszon för att ta sig mellan hemmet och skola motsvarar ersättningen priset kommunens kostnad för en läsårsbiljett. Denna framgår av kommunens hemsida för aktuellt läsår.

Endast en ersättning per familj betalas ut när det finns syskon som går på samma skola. Om det finns syskon som går på skolor som ligger mer än 5 km ifrån varandra utgår en ersättning per skola.

2.2.13.2 Ersättning självskjuts vid växelvis boende

Om eleven har fått busskort för resa mellan sin folkbokföringsadress och skola och detta går att nyttja även vid resor till och från vårdnadshavare 2 lämnas ingen ersättning för självskjuts.

Förskoleklass elever som går på skolskjutsskola erbjuds skolskjuts i bil eller ersättning självskjuts om avståndskravet är uppfyllt till vårdnadshavare 2 och eleven inte kan utnyttja upphandlad skolskjuts.

För elev som skulle kunna nyttja Östgötatrafikens biljett för stadszon för att ta sig mellan någon av vårdnadshavarna och skolan motsvarar ersättningen halva kostnaden för en sådan 365-dagarsbiljett.

För elev som behöver resa utanför stadszon för att ta sig mellan hemmet och skola motsvarar ersättningen halva kommunens kostnad för en läsårsbiljett. Ersättningen framgår av kommunens hemsida för aktuellt läsår.

Endast en ersättning per vårdnadshavare betalas ut när det finns syskon som går på samma skola. Om det finns syskon som går på skolor som ligger mer än 5 km ifrån varandra utgår en ersättning per skola.

2.2.14 Föräldraansvar

Det generella ansvaret för enskilda barns färd till skolan ligger i grunden hos vårdnadshavarna. Om barnet beviljats skolskjuts har vårdnadshavarna ansvaret för eleven till dess eleven stigit på skolskjutsen på morgonen. Om eleven missar skolskjutsen har vårdnadshavarna ansvaret för att eleven kommer till skolan. Efter skolans slut övertar vårdnadshavarna ansvaret för eleven då denne stiger av skolskjutsen.

2.2.15 Indragning av skolskjuts

Skolskjuts kan ställas in på en väg eller del av en väg om vägen inte är framkomlig eller om det är riskabelt att färdas på vägen. Detta kan t.ex. bli aktuellt när det förekommer väg- och byggnadsarbeten eller vid halka. Ersättningsskjuts anordnas i sådana fall inte.

2.2.16 Skolskjuts för elever vid kommunens resursskolor och kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper

Skolskjuts ska, om behov föreligger, erbjudas för elever som går i kommunens resursskolor eller någon av de kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna.

Förutsättningarna för hur resan kan genomföras kan utvärderas under vårterminen genom att testa annat utförande i dialog med skolan och vårdnadshavare.

Omprövning av beslut görs under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, t.ex. ändrad folkbokföring eller byte av skola.

2.2.17 Avbokning av skolskjuts i bil

Föräldrar till elever som åker skolskjuts i bil meddelar beställningscentralen om skolskjuts inte kommer att utnyttjas på grund av sjukdom eller annan orsak. Om det inte görs någon avbokning tas en avgift ut på 150 kr/resa av föräldrarna.

2.2.18 Utförares digitala planeringssystem

Det åligger transportörerna för den upphandlade skolskjutsen att ha ett digitalt planeringssystem för skolskjutsen, planeringssystemet ska inkludera ett digitalt förarstöd ute i fordonen. Det digitala planeringssystemet förser förarna med aktuella rutter samt vilka elever som är planerade på aktuell rutt.

Som en del i säkerhetsarbetet ska varje elev checka in och ut sig på sitt skolskjutsfordon. Hur det genomförs är upp till transportören. Det är av största vikt att denna in- och utcheckning upprätthålls och genomförs av elev.

Om in- och utcheckning sker med busskort avsett för den upphandlade skolskjutsen åligger det vårdnadshavarna att stå för ersättningskostnader vid fall ett sådant kort tappas bort. Nytt kort administreras av transportören.

2.2.19 Kompisåkning vid upphandlad skolskjuts

Med ansvarig chaufförs medgivande kan så kallad kompisåkning medges. Det är dock ingen rättighet utan är endast möjligt när förutsättningarna medger detta vilket ansvarig chaufför avgör. Vid kompisåkning gäller samma försäkringsvillkor som under ordinarie skolskjuts. Eleven som har skolskjuts ska ha med en underskriven lapp från vårdnadshavare eller meddela via appen att eleven får ta med en kompis hem.

2.2.20 Elevens ansvar under resa

Det är elevens ansvar att följa föreskrivna regler, som till exempel bältesanvändning, ordningsregler med mera. Att inte följa dessa regler kan leda till sanktioner.

2.2.21 Förlorat busskort

Om eleven tappar bort sitt busskort tar kommunen ut en avgift för ett nytt busskort. Avgift för innevarande läsår framgår på kommunens hemsida.

2.2.22 Möjlighet att ta med utrustning (exempelvis pulka eller skidor)

Det är inte tillåtet för elever att ta med utrustning som pulka, skidor och liknande vid transport med skolskjuts. Endast mindre skrymmande utrustning som kan placeras i knät får tas med på resa med skolskjuts.

2.2.23 I mån av plats

Elever som inte har rätt till skolskjuts kan i vissa fall få åka med upphandlad skolskjuts. Utgångspunkten är att det finns plats på den aktuella skolskjutsrutten och att eleven kan stiga på vid en befintlig skolskjutshållplats. Omplanering av rutt eller tid görs inte. Ansökan görs inför varje nytt läsår och eleven måste få beslut om att få nyttja skolskjutsen i mån av plats innan hen börjar åka.

Vårdnadshavarna ansvarar för elever som åker i mån av plats. I mån av platsbeslut handläggs efter skolstart.

2.2.24 Övriga resenärer

Kommunen får besluta om att andra resenärer än elever som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola inom kommunen får åka med den upphandlade skolbussen. Utgångspunkten är att det finns plats på den aktuella skolskjutsrutten och att resenären får ett tillstånd av kommunen innan hen börjar åka.

Övriga resenärer får åka med skolskjutsrutterna från befintliga skolskjutshållplatser, omplanering av rutt eller tid görs inte. Innan tillstånd till dessa resenärer utfärdas samråder kommunen med aktuell transportör på sträckan.

3 Elevresa för elever i förskoleklass och grundskola

3.1 Rätt till elevresa för elever med vald skola

Elever i Linköpings kommun som går i förskoleklass eller grundskola som inte går på sin skolskjutsskola kan ha rätt till elevresa. Det innebär att eleven får ett busskort för resa med befintlig linjetrafik, oavsett vilken skola eleven väljer.

Detta gäller för elever i

- förskoleklass om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 1 – 3 om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 4 – 6 om skolvägen överstiger 3 km
- årskurserna 7 – 9 om skolvägen överstiger 4 km

Ett erbjudande om elevresa är inte att jämföra med skolskjuts. Det innebär att skolskjutsreglementets regler i avsnitt 2 om skolskjuts inte är tillämpliga.

Vid bedömning av rätten till elevresa tas inte hänsyn till trafikförhållanden.

3.1.1 Avståndsmätning

På kommunens webbplats kan vårdnadshavare göra en avståndsmätning från hemmet till skolan.

Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan hemmet och adresspunkten till skolans huvudbyggnad. Mätning görs till och från adresspunkt och dessa adresspunkter är alltid placerade i markplan oavsett vilket våningsplan adressen finns på.

3.2 Övriga regler för elevresa

3.2.1 Former för elevresa

Elevresa ges i form av en läsårsbiljett för resa med befintlig linjetrafik eller ersättning för att vårdnadshavaren själv skjutsar eleven till och från skolan.

3.2.2 Beslut om elevresa

Beslut om elevresa fattas antingen i förväg eller efter ansökan från vårdnadshavare. Besluten delges vårdnadshavare genom kommunens verksamhetssystem för skolskjuts som nås via hemsidan.

Omprövning av beslut ska göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till elevresa, t.ex. byte av folkbokföringsadress eller byte av skola.

3.2.3 Växelvis boende

Vårdnadshavare har rätt att ansöka om elevresa vid växelvis boende om villkoren för elevresa i övrigt är uppfyllda.

Elevresa anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.

3.2.4 Självskjuts

Kommunen kan tillgodose elevens behov av elevresa genom att betala självskjutsersättning. Om så sker är det vårdnadshavaren som ansvarar för eleven under resan samt ansvarar för att eleven kommer till skolan i rätt tid.

Ersättning självskjuts utbetalas en gång per termin till det bankkonto som vårdnadshavaren uppgivit på ansökan, eller genom utbetalningsavi om det saknas kontonummer. Vårdnadshavarna ska ansöka digitalt, via kommunens hemsida, om ersättning självskjuts varje läsår.

Ersättning betalas inte ut retroaktivt för ett avslutat läsår eller avslutad termin.

Tillsynsansvaret för eleven tas över av skolan från och med den tidpunkt då elevens skoldag börjar och gäller till skoldagens slut.

3.2.4.1 Ersättning självskjuts vid sammanboende vårdnadshavare

För elev som skulle kunna nyttja Östgötatrafikens biljett för stadszon för att ta sig mellan hemmet och skolan motsvarar ersättningen en sådan 365-dagarsbiljett.

För elev som behöver resa utanför stadszon för att ta sig mellan hemmet och skolan motsvarar ersättningen priset kommunens kostnad för en läsårsbiljett. Denna framgår av kommunens hemsida för aktuellt läsår.

Endast en ersättning betalas ut per familj när det finns syskon som går på samma skola. Om det finns syskon som går på skolor som ligger mer än 5 km ifrån varandra utgår en ersättning per skola.

3.2.4.2 Ersättning självskjuts vid växelvis boende

Om eleven har fått busskort för resa mellan sin folkbokföringsadress och skola och detta går att nyttja även vid resor till och från vårdnadshavare 2 lämnas ingen ersättning för självskjuts.

För elev som skulle kunna nyttja Östgötatrafikens biljett för stadszon för att ta sig mellan hemmet och skola motsvarar ersättningen halva kostnaden för en sådan 365-dagarsbiljett.

För elev som behöver resa utanför stadszon för att ta sig mellan hemmet och skolan motsvarar ersättningen halva kommunens kostnad för en läsårsbiljett. Denna framgår av kommunens hemsida för aktuellt läsår.

Endast en ersättning per vårdnadshavare betalas ut när det finns syskon som går på samma skola. Om det finns syskon som går på skolor som ligger mer än 5 km ifrån varandra utgår en ersättning per skola.

3.2.5 Elevresa mellan kommuner

Rätt till elevresa gäller endast inom Linköpings kommun.

4 Elevresa för elever i gymnasieskola

4.1 Rätt till elevresa för gymnasieelever

Elever som är folkbokförda i Linköpings kommun och går i gymnasieskola i Östergötland har rätt till busskort för befintlig linjetrafik om avståndet från hemmet till skolan är minst 6 kilometer. Elever som inte kan utnyttja allmän kollektivtrafik har rätt till ersättning för självskjuts.

Rätten gäller längst till och med det första kalenderhalvåret det år då den studerande fyller 20 år. Efter att en elev fyllt 20 år får eleven söka medel för eventuella elevresor via Centrala studiestödsnämnden.

Rätten gäller endast från den adress där eleven är folkbokförd. Rätt till elevresa vid växelvis boende gäller inte för gymnasieelever. Vid bedömning av rätten till elevresa tas inte heller hänsyn till trafikförhållanden.

4.2 Avståndsmätning

På kommunens webbplats kan vårdnadshavare eller elev göra en avståndsmätning från elevens folkbokföringsadress till skolan. Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan folkbokföringsadressen och adresspunkten till skolans huvudbyggnad. Mätning görs till och från adresspunkt och dessa adresspunkter är alltid placerade i markplan oavsett vilket våningsplan adressen finns på.

Vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan tas inte hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolans huvudadress.

4.3 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever

4.3.1 Former för elevresor för gymnasieelever

Elevresor tillgodoses i form av en läsårsbiljett för resa med befintlig linjetrafik eller ersättning för självskjuts.

4.3.2 Omprövning av beslut

Omprövning av beslut ska göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till elevresa, t.ex. byte av folkbokföringsadress eller byte av gymnasieskola.

4.3.3 Ersättning självskjuts

Elever som inte kan utnyttja allmän kollektivtrafik för att ta sig mellan folkbokföringsadressen och skolan har rätt till ersättning för självskjuts. Ersättningen motsvarar kommunens kostnad för en läsårsbiljett. Denna framgår av kommunens hemsida för aktuellt läsår.

Endast en ersättning betalas ut per familj när det finns syskon som går på samma skola. Om det finns syskon som går på skolor som ligger mer än 5 km ifrån varandra utgår en ersättning per skola.

4.3.4 Elevresa mellan kommuner

Elever som läser på annan ort utanför Östergötland och är folkbokförda i Linköpings kommun kan få reseersättning mot uppvisande av kvitto. För att ha rätt till reseersättning ska följande kriterier uppfyllas:

- Ansökan gäller dagliga resor mellan elevens folkbokföringsadress och skolan.

- Avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och skolan är minst 6 km.
- Eleven får inte inackorderingsbidrag.
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen.

Detta gäller fram till och med vårterminen det år som eleven fyller 20 år. Ansökan görs via blankett LK1896: "Ansökan om kontantersättning dagliga resor gymnasiet".

Elever som går sin gymnasieutbildning på distans kan beviljas ersättning för resa vid deltagande i obligatoriska inslag i utbildningen. Ansökan görs även här via blankett LK1896. Vid gymnasiestudier i annat län eller annan kommun som inte omfattas av Östgötatrafikens lokaltrafikens skolkort utgår kontant ersättning. Ersättningen är som mest 1/30 av prisbasbeloppet.

Vid studieavbrott utgår sådan ersättning för påbörjad månad.

4.3.5 Kontantersättning

Kontantersättning utgår till elever som har mer än 4 km till närmsta busshållplats och då utgår ersättning endast för den sträcka som överstiger 4 km. Ansökan görs via blankett LK1896.

4.3.6 Olycksfall

Kommunen svarar inte för elevresa vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt.

Kommunens försäkring av elever i gymnasieskolan täcker i stället kostnader för resor mellan bostaden och skolan i de fall eleven har ett sådant behov på grund av en tillfällig funktionsnedsättning som är en följd av olycksfallet.

4.3.7 Förlorat busskort

Om eleven tappar bort sitt busskort tar kommunen ut en avgift för ett nytt busskort. Avgift för innevarande läsår framgår på kommunens hemsida.

5 Lagar, förordningar och föreskrifter

Skollagen (2010:800) 9 kap 13, 15 b, c och 21a §§, 10 kap 25, 32, 33 och 40 §§, 11 kap 25, 31, 32, 39 §§, 18 kap 30, 31, 35 §§, 19 kap 35-37 §§, 29 kap 6§

Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110)

Studiestödslagen (1999:1395)

Förordningen om skolskjutsning (1970:340)

Förordningen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1120)

Trafikförordningen (1998:1276)

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (1988:17)

Vägverkets föreskrifter om användning av bilbälten och särskilda skyddsanordningar för barn (VVFS 2006:135)

Socialförsäkringsbalken (2010:1250) 2 kap. 6-7 §§

6 Uppföljning

Utbildningskontoret ansvarar för att riktlinjen ses över varje mandatperiod och revideras vid behov.